

Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa.

Informácie o operačnom programe Efektívna verejná správa nájdete na <http://www.reformuj.sk/>.

Názov a sídlo prijímateľa:

Úrad pre verejné obstarávanie, Ružová dolina 10, 821 09 Bratislava

Výška poskytnutého NFP: 2 154 162,41 €

Obdobie realizácie projektu: marec 2020 – február 2023

Kód projektu: 314011AKX6

Názov aktivity: Školenie „*Verejné obstarávanie inovatívnych riešení*“

Termín školenia:

Európska únia
Európsky sociálny fond

Verejné obstarávanie inovatívnych riešení

Vypracované v rámci národného projektu:
Zvyšovanie efektívnosti v oblasti
verejného obstarávania na Slovensku

Európska únia
Európsky sociálny fond

Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku

Operačný program: Efektívna verejná správa

Miesto realizácie projektu: celé územie SR

Obdobie realizácie projektu: marec 2020 – február 2023

Aktivita č. 1: Podpora zjednocovania rozhodovacej praxe

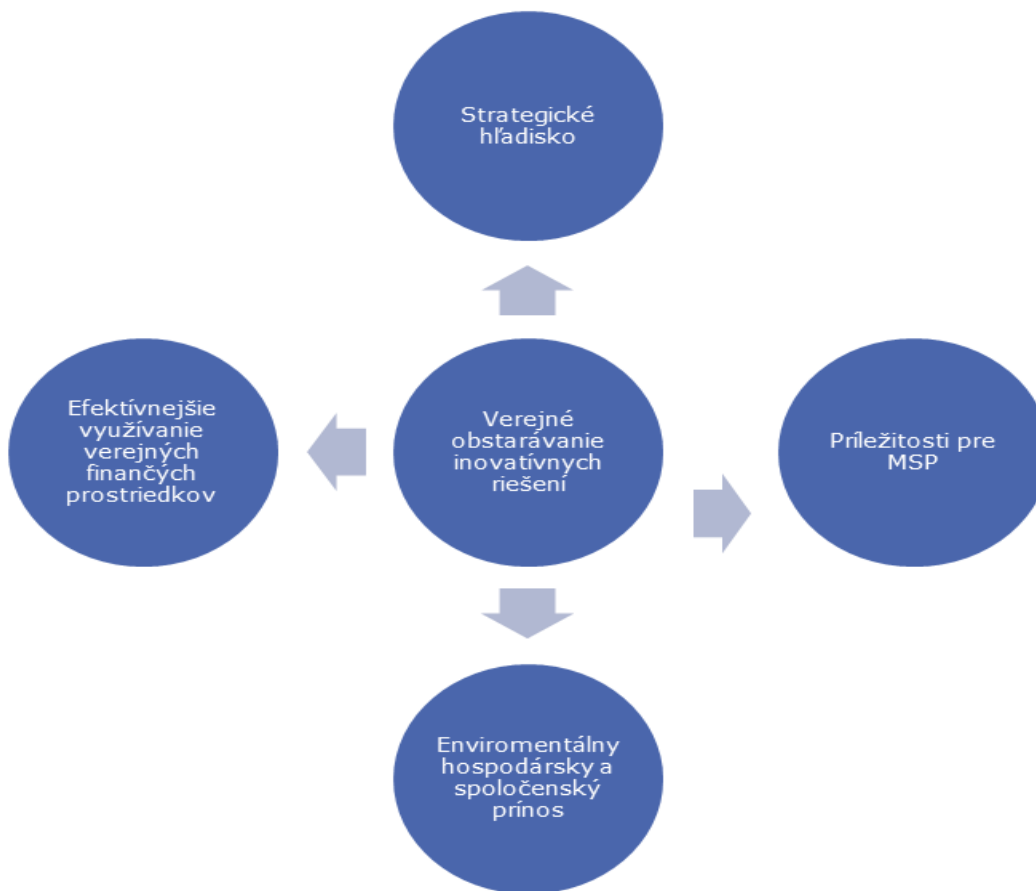
Aktivita č. 2: Udržateľné a strategické verejné obstarávanie

Zameranie: napĺňanie tzv. vyšších spoločenských cieľov v oblastiach ochrany životného prostredia (zeleného verejného obstarávania), sociálnej politiky štátu (sociálne aspekty vo verejnom obstarávaní) a podpory vedy a výskumu (verejné obstarávanie inovatívnych riešení) .

Úvod do problematiky

„Inovácie nezávisia od množstva peňazí, ktoré máte vo vývoji a výskume. Keď Apple prišiel s počítačom Mac, firma IBM mala stokrát viac peňazí, ale v tých to nie je. Inovácie sú o vašich ľuďoch, ako ich vediete a nakoľko vidíte do problému.“

Steve Jobs

Potreba inovatívneho obstarávania

Pojem inovácia

Podľa slovenskej právnej úpravy v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZVO“), v rámci § 2 základné pojmy, ods. 5, písm. m), možno pod inováciou rozumieť nasledovné:

„zavedenie nového alebo významne zlepšeného výrobku, služby alebo procesu, ktorý môže zahŕňať aj výrobný, stavebný alebo konštrukčný proces, novú marketingovú metódu alebo novú organizačnú metódu do podnikateľskej praxe, organizáciu pracovného prostredia alebo vonkajších vzťahov“

Postupy

Súťažný dialóg

Rokovacie konanie
so zverejnením

Inovatívne
partnerstvo

Súťažný dialóg

Cieľ tohto postupu

Jeho pozitívne aspekty

Prípravná fáza SD

Priebeh/proces SD

Vyhlásenie – oznámenie o vyhlásení VO

Predkladanie a vyhodnotenie žiadostí o účasť

Výzva na účasť na dialógu

Predkladanie riešení, vedenie dialógu

Výzva na predkladanie konečných ponúk

Predkladanie a vyhodnotenie konečných ponúk

Súťažný dialóg - príklady

Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ má v úmysle prepojiť dva brehy rieky, avšak objektívne nie je schopný sám vyhodnotiť, ktoré z technických riešení prichádzajúcich do úvahy (most, tunel, prípadne iné riešenie, ktoré môže ponúknuť trh) je z pohľadu sumarizácie všetkých aspektov najvhodnejšie.

Ide najmä o zložité nákupy, ktorých predmetom sú napríklad sofistikované produkty, služby duševného charakteru, napríklad určité konzultačné, architektonické alebo inžinierske služby, alebo veľké projekty v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT).

Súťažný dialóg – príklad + pozitívne aspekty

- Súťažný dialóg je preto vhodné použiť na realizáciu a následné zabezpečovanie prevádzky projektov integrovanej dopravnej infraštruktúry, cestných komunikácií, letísk, mestského osvetlenia, škôl, nemocníc, domovov dôchodcov alebo rozsiahlych informačných sietí, a teda takých verejných obstarávaní, ktoré si vyžadujú zložité štruktúrované financovanie a u ktorých nie je možné technické či právne požiadavky zadať vopred.

Medzi pozitívne aspekty súťažného dialógu preto patrí:

- - aktívna komunikácia medzi verejným obstarávateľom a záujemcami počas dialógu, ktorá umožňuje lepšie definovať potreby verejného obstarávateľa,
- - zvýšený konkurenčný boj medzi záujemcami, ktorý posilňuje pozíciu verejného obstarávateľa vo vedení jednotlivých dialógov a má za následok dôslednú konzultáciu nevyhnutných otázok, ako aj hľadanie kvalitných, inovatívnych a komplexných riešení,
- - v súvislosti s predošlým bodom aj cenová disciplína, ktorá v konkurenčnom boji neponecháva priestor pre navyšovanie cien.

Súťažný dialóg – príklad + pozitívne aspekty

PRÍKLAD INOVÁCIA PRISPIEVA K PLNENIU ENVIRONMENTÁLNYCH CIEĽOV NA UROVNI OBCÍ: Environmentálne ciele mesta Kodaň splnené za pomoci inovačných technológií

Prečo sa zvažovalo inovačné riešenie? Keďže Kodaň si stanovila ambiciózny cieľ stať sa do roku 2025 uhlíkovo neutrálnym mestom, v súčasnosti transformuje spôsob hospodárenia s energiou. Jednou z hlavných požiadaviek na dosiahnutie tohto cieľa je podstatné zníženie spotreby energie v prípade pouličného osvetlenia. Na tento účel bolo potrebné vymeniť takmer 20 000 pouličných svietidiel. Ciele mesta Kodaň v súvislosti s osvetlením boli tieto:

- nahradí vysokotlakové sodíkové výbojky na kodanských uliciach s bytovou zástavbou, väčších uliciach a diaľniciach efektívnym, špeciálne navrhnutým LED svietidlom,
- dosiahnuť významné úspory energie a emisií CO₂, ktoré by mestu pomohli dosiahnuť jeho cieľ stať sa uhlíkovo neutrálnym mestom do roku 2025,
- zlepšiť kvalitu pouličného osvetlenia v záujme zvýšenia bezpečnosti a komfortu,
- integrovať ovládanie osvetlenia s údajmi o hustote premávky s cieľom prispôbiť v budúcnosti úroveň osvetlenia podľa využívania cesty,
- zriadiť centrálny riadiaci systém na efektívne riadenie a kontrolu pouličného osvetlenia.

Čo sa urobilo inak? Verejný obstarávateľ zvolil postup súťažného dialógu. Kritériá hodnotenia boli vyvážené: cena 25 %, splnenie úlohy a organizácia práce 25 %, riešenie osvetlenia 20 %, energetické a environmentálne vlastnosti 30 %. Od začiatku postupu do podpisu zmluvy ubehlo 16 mesiacov.

Aký bol výsledok? Výmenou za LED svietidlá sa spotreba energie znížila o 57 %, čím sa znížila uhlíková stopa aj náklady na údržbu (1,6 milióna EUR ročne pri investícii vo výške 26 miliónov EUR).

Rokovacie konanie so zverejnením

Priebeh a možnosti kedy RKZ použiť

Oznámenie o vyhlásení VO

Súťažné podklady

Výzva na predkladanie základných ponúk

Rokovanie

Viacetapové rokovacie konanie

Výzva na predkladanie konečných ponúk

Zadanie zákazky bez rokovania

Správa o zákazke

Rokovacie konanie so zverejnením-príklad

SEDENIE NA OLYMPIJSKOM ŠTADIÓNE V HELSINKÁCH

Účel projektu

Olympijský štadión a jeho okolité konštrukcie sú chránené podľa fínskeho zákona o ochrane dedičstva. Národná rada pre starožitnosti uviedla, že staré drevené lavičky tvoria dôležitú súčasť architektúry štadióna a že nové návrhy musia zodpovedať estetickým požiadavkám na ochranu budov.

Pri štúdiu trhu sa zistilo, že neexistuje žiadne riešenie, ktoré by spĺňalo požiadavky projektu na obnovu olympijského štadióna. K týmto požiadavkám patrilo:

- sedadlá by mali byť neoddeliteľnou súčasťou architektúry štadióna a v prípade renovácie by sa mali starostlivo zrekonštruovať tak, aby pripomínali ich predchádzajúcu podobu,
- na základe funkčného dizajnu by niektoré sedadlá mali spĺňať materiálové požiadavky na protipožiarnu ochranu,
- pri projekte by nemali vzniknúť neprimerané náklady na údržbu náterov, protipožiarnu ochranu alebo opravu drevených spojov,
- malo by byť možné použiť upevňovacie prvky pre staré drevené lavičky (inovatívny dizajn).

Postup

Na začiatku postupu boli stanovené dve povinné minimálne požiadavky:

- sedadlá s mechanizmom otáčania,
- sedadlá a operadlá s možnosťou samostatného demontovania.

V júni 2017 bolo publikované oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania spolu s predbežnou výzvou na základe plánov architekta. Nasledovala fáza s účasťou uchádzačov, ktorá sa skončila výberom uchádzačov. Následne sa vybraným kandidátom poslala výzva na rokovanie. Táto fáza sa skončila pridelením partnerstva trom spoločnostiam vybraným na základe týchto kritérií: prototyp sedadla, plán vývoja a odhad nákladov. Inovatívne partnerstvo sa začalo začiatkom decembra 2017 a zahŕňalo dve fázy vývoja a predbežný cieľ. Kritériá hodnotenia pre každú vývojovú fázu tvorili: hodnotenie sedadla, materiály/životný cyklus/údržba a cena. Zmluva bola podpísaná v decembri 2018

Inovatívne partnerstvo

Potreba inovačného
výrobku/služby/stavebných prác

Súťažné obstarávanie

Zmluva (Výskum & Vývoj + dodanie
tovarov, služieb, stavebných prác)

IP – príklad z ČR

Cieľom projektu bolo vytvoriť komplexný a užívateľsky prívetivý informačný systém pre reguláciu vrátane:

- úložiska dát,
- analytického modulu,
- integrovaného systému na štatistické spracovanie a vyhodnotenie údajov,
- komunikačného modulu,
- vedomostného modulu,
- procesného modulu.

Za postup bolo zvolené inovatívne partnerstvo, v rámci ktorého bolo smerovanie nasledovné:

V prípravnej fáze, ktorá trvala 10 mesiacov bola stanovená:

- Špecifikácia problému - komunikácia s orgánom štátnej správy
- Rozhodnutie o druhu postupu verejného obstarávania
- Vypracovanie referenčného rámca

IP – príklad z ČR

Následne bola začatá prvá fáza trvajúca 8 mesiacov, ktorá zahŕňala:

- Výber účastníkov konania: 3 účastníci
- Rokovania so stranami o podmienkach referenčného rámca: 3 účastníci
- Vyhodnotenie predložených návrhov: 3 návrhy
- Výber dodávateľov návrhov riešení:
 - Dodávatelia ostali 2 (jeden odstúpil zo súťaže)

Zadanie:

- Vytvoriť inovatívny návrh architektúry a dizajnu IS
- Maximálna finančná alokácia pre 1 účastníka 11 540 EUR
- Čas implementácie - spracovanie návrhov 3 mesiace

Druhá fáza trvala 4 mesiace a zahŕňala nasledovné:

- Vyhodnotenie predložených návrhov: 2 návrhy - 2 účastníci
- Rokovania o návrhoch: 4 rokovania
- Ukončenie rokovaní a predloženie konečných návrhov
- Výber dodávateľa
- Maximálna finančná alokácia na projekt :153 850 EUR
- Zmluva uzatvorená na sumu: 150 000 EUR

Ďalšie vhodné zákonné inštitúty

- uskutočniť prípravné trhové konzultácie,
- možnosť zavedenia kritérií na vyhodnotenie ponúk, ktoré budú odrážať inovatívne charakteristiky,
- zvážiť príležitostné spoločné obstarávanie
- zvážiť cezhraničné obstarávanie
- povoliť predloženie variantných riešení
- deliť zákazky na časti

Rady EK

- Vytvoriť tímy s ďalšími obstarávateľmi v rámci projektu Horizont 2020. Spojenie do tímu môže mať za následok zníženie nákladov pri procese obstarávania.
- Zčať čo najskôr. Poznať svoje nenaplnené budúce potreby a preskúmať vnútroštátny ako aj zahraničný trh.
- Pri problémoch nájsť dodávateľa, pokúsiť sa zverejniť predbežné oznámenie a inzeráty v odbornej tlači alebo na webových stránkach s cieľom nájsť potenciálnych dodávateľov. Z počiatku relatívne menšie investície do publicity a oslovenia konkurencie môžu priniesť benefit v podobe úspor a lepších výsledkov.
- Zamyslieť sa, či nie je reálne, aby vaše požiadavky splnili dvaja alebo viacerí dodávatelia, keby vytvorili skupinu.
- Posudzujte riziká ako cieľavedomý zákazník.

Rady EK

- Nedefinujte príliš rozsiahle požiadavky a parametre založené na výsledkoch, môže to negatívne ovplyvniť inováciu. Parametre založené na funkčnosti, či výkonnosti sú možným spôsobom, ako umožniť dodávateľom, aby boli pružnejší pri navrhovaní riešení.
- Zverejňovať informácie za účelom ich voľnej dostupnosti.
- Pri obstarávaní inovatívnych riešení nekomunikujte a nerozhodujte o zmluvných podmienkach až nakoniec, nakoľko je nepravdepodobné, že by postačovali štandardné podmienky a ustanovenia. Ak bude použitá rámcová dohoda alebo zmluva rozdelená na fázy, mali by byť jasné podmienky pre uzavretie ďalších zmlúv alebo fáz.
- Majte jasnú stratégiu pri dohadovaní sa o duševnom vlastníctve.
- Zvoľte si čo najvhodnejší postup pre vaše konkrétne obstarávanie.
- Využite platformy pre výmenu skúseností s iným obstarávateľmi

V rámci vyššie zmieňovaných platforiem, EK pre inovácie a obstarávanie inovatívnych riešení ponúka nasledovné:

- www.innovation-procurement.org je prvou zastávkou pre všetko, čo sa týka verejného obstarávania inovatívnych riešení. Sú tu najnovšie správy a udalosti, európsky právny rámec a aktuálne informácie o projektoch týkajúcich sa takéhoto typu obstarávania.
- Fórum obstarávateľov www.procurement-forum.eu je diskusným miestom, na ktorom môžu verejní obstarávatelia a ďalšie zainteresované strany komunikovať a podeliť sa o informácie, prípadne spojiť sa pri vytváraní skupín, ktoré sú ideálne pre vypracovanie a koordináciu projektov.
- Centrum zdrojov www.innovation-procurement.org/resources poskytuje centrálnu databázu vedomostí o verejnom obstarávaní inovatívnych riešení, nakoľko zhromažďuje na jednom mieste užitočné dokumenty a príklady. Medzi takéto zdroje patria národné a európske politické a strategické dokumenty, nástroje, prípadové štúdie, podrobnosti o projektoch a iniciatívach a správy.

Ďalšie vhodné adresy / linky pre spoluprácu a podrobnejšie informácie od EK:

- GROW-Innovation-Procurement@ec.europa.eu
- Group "Agents of Innovation Procurement"
- <https://www.linkedin.com/groups/12467827/>
- https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/innovative_en

Vyššie uvedené adresy, linky európskych platforiem tak mieria predovšetkým na pomoc verejným obstarávateľom pri snahách spájať sily, personálnych a finančných kapacít, možnosti zdieľania informácií a príkladov dobrej praxe, prípadne nabereť potrebných inšpirácií.

Bližšie informácie o projekte

- <https://zevo.uvo.gov.sk/>

Ďakujem za Vašu pozornosť.

Úrad pre verejné obstarávanie

Ružová dolina 10
821 09 Bratislava

Kontakty:

www.uvo.gov.sk
inovativnevo@uvo.gov.sk

Kontakty:

www.uvo.gov.sk
inovativnevo@uvo.gov.sk

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

